

**Protokół z lustracji Sądów Rejonowych działających w obszarze właściwości Sądu
Okręgowego w Łodzi
przeprowadzonej w dniach 27 – 31 października 2016 r., 2 – 10 oraz 15 listopada
2016 r.
przez Sędziego Barbarę Augustyniak
wizytatora ds. obrotu prawnego z zagranicą w sprawach karnych**

Przedmiotem lustracji było sprawdzenie przestrzegania przepisów zamieszczonych w rozdziałach:

- 66a kodeksu postępowania karnego, normujących wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia dotyczącego grzywny, nawiązki świadczenia pieniężnego lub orzeczenia zasądającego od sprawcy kosztów procesu

oraz

- 66b kodeksu postępowania karnego, które regulują postępowanie sądu polskiego w przypadku wystąpienia organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie prawomocnego orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym.

Wymienione regulacje stanowią implementację do krajowego porządku prawnego przepisów decyzji ramowej Rady 2005/214/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do kar o charakterze pieniężnym.

Analizą objęto sprawy o wskazanej wyżej tematyce, które w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. zostały zarejestrowane w podległych Sądach Rejonowych, działających w obszarze właściwości miejscowej Sądu Okręgowego w Łodzi.

Poprzednia kontrola, przeprowadzona w listopadzie 2012 r., wykazała uchybienia odnoszące się m.in. do nieprzestrzegania zasady szybkości postępowania oraz niewłaściwego stosowania obowiązujących regulacji, w tym realizacji obowiązku

informacyjnego. Nadto sformułowano zastrzeżenia tak w zakresie podstaw prawnych wydawanych orzeczeń, jak i ich uzasadnień.

Informacje wstępne

W kontrolowanym okresie w podległych sądach zarejestrowano łącznie 120 spraw, w których właściwe sądy (organy) państw członkowskich UE wystąpiły o wykonanie w Rzeczypospolitej Polskiej orzeczeń o karach o charakterze pieniężnym, przy czym w:

Sądzie Rejonowym dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi – 25 spraw;

Sądzie Rejonowym dla Łodzi Widzewa w Łodzi – 13 spraw;

Sądzie Rejonowym w Pabianicach – 15 spraw;

Sądzie Rejonowym w Zgierzu – 13 spraw;

Sądzie Rejonowym w Kutnie – 11 spraw;

Sądzie Rejonowym w Skierniewicach – 10 spraw;

Sądzie Rejonowym w Łęczycy – 15 spraw;

Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej – 1 sprawa;

Sądzie Rejonowym w Brzezinach – 6 spraw;

Sądzie Rejonowym w Łowiczu – 11 spraw.

Liczba spraw omawianej kategorii, toczących się przed sądami rejonowymi w trybie unormowań rozdziału 66b k.p.k., ulega systematycznemu zwiększeniu. Jak wynika z posiadanych danych, podczas wizytacji przeprowadzonej w 2010 r. kontroli poddano 19 spraw, w których w takiej właśnie liczbie właściwe organy państw członkowskich UE skierowały wystąpienia o wykonanie prawomocnych orzeczeń nakładających tzw. kary finansowe. Kolejna kontrola w 2012 r. odnosiła się już do 84 spraw, zaś obecna – do 120 spraw.

Gdy chodzi natomiast postępowania uregulowane w rozdziale 66a k.p.k., tylko w 2 sprawach w kontrolowanym okresie sąd rejonowy wystąpił do państwa

członkowskiego UE o wykonanie polskiego wyroku w zakresie dotyczącym kary o charakterze pieniężnym. (.....)

W niniejszym protokole odrębnie opracowano zagadnienia dotyczące spraw, w których procedowano w trybie rozdziału 66b k.p.k. (część I.) oraz postępowań, w których podstawę podjętych czynności stanowiły unormowania rozdziału 66a k.p.k. (część II.).

I. Wystąpienie państwa członkowskiego UE o wykonanie orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym (rozdział 66b k.p.k.).

Począwszy od dnia 1 stycznia 2012 r. wnioski państw obcych o wykonanie prawomocnego orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym podlegają rejestracji w wykazie „Kop” – stosownie do treści § 388 ust. 2 pkt 5 Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych... (Dz. Urzędowy Min. Spraw. nr 5, poz. 22 z późn. zmianami).

Podczas lustracji stwierdzono, że wszystkie Sądy Rejonowe działające w obszarze właściwości miejscowej Sądu Okręgowego w Łodzi dokonują rejestracji spraw omawianej kategorii we wskazanym urządzeniu ewidencyjnym. Jednakże jednocześnie – mimo, że tego rodzaju sprawy należą również do spraw z zakresu obrotu prawnego z zagranicą, nie zawsze są dodatkowo rejestrowane w wykazie „Oz”, jak również nie zawsze w sposób prawidłowy zamieszcza się oznaczenie napisem „zagr.” wraz z numerem wykazu „Oz” – co uchybia unormowaniu § 448 ust. 1 wskazanego Zarządzenia.

1. Sprawność postępowania

Przepisy zamieszczone w Rozdziale 66b k.p.k. obligują właściwy miejscowo sąd rejonowy do niezwłocznego podjęcia i wykonywania czynności związanych z realizacją wystąpienia państwa członkowskiego UE o wykonanie prawomocnego orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym. Obowiązek ten koncentruje się przede wszystkim na „niezwłocznym” przystąpieniu do wykonania takiego orzeczenia (art. 611ff § 3 k.p.k.) oraz „niezwłocznym” powiadomieniu właściwego sądu (organu) o treści postanowienia w przedmiocie wykonania orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym, jak również o zakończeniu postępowania egzekucyjnego, a także o zamianie kary o charakterze pieniężnym na pracę społecznie użyteczną lub o wykonaniu zastępczej kary pozbawienia wolności – o ile tylko prawo polskie dopuszcza taką możliwość (art. 611fl k.p.k.).

Jak wykazała niniejsza kontrola, zasada szybkości i sprawności tego rodzaju postępowania nadal nie jest w pełni respektowana – niektóre z czynności są podejmowane opieszale bądź nie wykonuje się ich w ogóle.

Najczęściej rejestracja sprawy następuje w okresie do 3 dni, a wyznaczenie terminu posiedzenia, o jakim mowa w art. 611fh § 1 k.p.k., w czasie do 2 miesięcy od daty wpływu korespondencji zagranicznej, jakkolwiek zdarzały się i takie sytuacje, gdy termin w/w posiedzenia wyznaczono po upływie 5-6 miesięcy od daty wpływu dokumentacji. Niniejsza uwaga dotyczy przede wszystkim Sądu Rejonowy w Łęczycy, w którym wręcz ukształtowała się już taka praktyka. Co więcej, w tym właśnie Sądzie w niektórych ze spraw termin stosownego posiedzenia wyznaczano dopiero po wpływie pisma ze strony organu zagranicznego, zawierającego prośbę o informację na temat stanu realizacji wystąpienia.

Podobnie kształtuje się sytuacja, gdy chodzi o czynności podejmowane po wydaniu przez polski sąd postanowienia o wykonaniu orzeczenia zagranicznego. Z niewiadomych powodów zarządzenia o wykonaniu prawomocnych postanowień wydanych na podstawie przepisów rozdziału 66b k.p.k. wydawano ze znacznym

opóźnieniem bądź np. nie wzywano do uiszczenia należności w określonym terminie albo nie ponawiano takich wezwań w przypadku, gdy w aktach brakowało zwrotnych poświadczeń odbioru korespondencji adresowanej do sprawców. Najwięcej uchybień we wskazanych kwestiach odnotowano w przypadku Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi, Sądu Rejonowego w Łęczycy oraz Sądu Rejonowego w Zgierzu.

Nadto – jest niemalże regułą, że nie zawiadamia się w ogóle bądź czyni to ze znacznym opóźnieniem (które nie ma przełożenia na zapisy i dokumenty w aktach sprawy) i to najczęściej dopiero na wniosek sądu (organu) państwa członkowskiego UE o informację na temat stanu sprawy – o treści zapadłego postanowienia w przedmiocie wykonania orzeczenia zagranicznego i ukończeniu postępowania egzekucyjnego (tak najczęściej w Sądach Rejonowych: dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, dla Łodzi Widzewa w Łodzi, w Pabianicach, w Łęczycy, w Zgierzu).

Co więcej, jeśli nawet stosowne informacje w tej materii są przesyłane, to treść pism podlegających przesłaniu za granicę budzi szereg zastrzeżeń, ponieważ pisma te nie odpowiadają warunkom formalnym, o jakich mowa w § 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych (Dz. U. nr 17 z 2002r. poz. 164 z późn. zmianami), noszą liczne błędy stylistyczne i literowe (w tym także w pisowni nazw i adresów organów zagranicznych!), jak również i przede wszystkim nie zawierają istotnych dla adresatów elementów, które pozwoliłyby choćby na identyfikację sprawy (oznaczenie osoby, której orzeczenie dotyczy; sygnatura sprawy; wysokość orzeczonej i wykonanej kary).

Nadal zdarzają się przy tym i takie sytuacje, gdy jako adresata korespondencji kierowanej za granicę wskazuje się niewłaściwy organ. Jest to o tyle niezrozumiałe, że omawiana instytucja tzw. „kar finansowych” funkcjonuje w polskim porządku prawnym od 2008 r. i – co więcej – w przypadku korespondencji przekazywanej podległym sądom za pośrednictwem Wydziału Wizytacyjnego Sądu Okręgowego w Łodzi, w pismach przewodnich zamieszczane są informacje (wskazówki) o organach

zaangażowanych w procedurę przekazania orzeczenia do wykonania. Nadto, z treści samych zaświadczeń wynika czy korespondencja w sprawie winna być prowadzona bezpośrednio z organem, który wydał orzeczenie podlegające wykonaniu w Polsce (dotyczy to np. wniosków nadsyłanych z Austrii), czy też wyłącznie z organem centralnym (np. gdy państwem członkowskim, z którego pochodzi orzeczenie, są Niemcy, Holandia, Wielka Brytania). Niezrozumiałym jest przy tym postępowanie sądu, który mimo nadsyłanych próśb o informacje na temat stanu sprawy, nie udziela stosownej odpowiedzi.

Dostrzeżone błędy nie dotyczą wszystkich Sądów Rejonowych.

Warto podkreślić, że w Sądzie Rejonowym w Łowiczu ukształtowała się praktyka polegająca na tym, że już w ramach kontroli formalnej dokumentów nadesłanych dla potrzeb postępowania o wykonanie orzeczenia państwa członkowskiego UE dot. kar finansowych i wydawanych następnie zarządzeń, nakazuje się powiadomienie organu zagranicznego o przystąpieniu przez polski sąd do wykonania orzeczenia – także przy użyciu poczty elektronicznej. Sąd ten opracował swoisty formularz zarządzenia, który na pewno usprawnia czynności podejmowane w sprawie. Zarządzenie to, poza poleceniem rejestracji sprawy w odpowiednich urządzeniach ewidencyjnych i skierowaniem sprawy na posiedzenie, zawiera ponadto polecenie ustalenia kursu waluty, w której wymierzono karę o charakterze pieniężnym, obowiązującego w dacie wydania orzeczenia, o którego wykonanie wnioskuje się w Polsce.

Tego rodzaju praktyka nie tylko, że stanowi realizację reguł rządzących obrotem zagranicznym i postępowaniem dot. wykonania orzeczenia zagranicznego, lecz ponadto pozytywnie wpływa na kształtowanie właściwego wizerunku konkretnego sądu, który jest zaangażowany w procedurę przejęcia kary finansowej do wykonania.

2. Procedowanie – wymogi formalne

W razie wystąpienia przez właściwy organ państwa członkowskiego UE o wykonanie prawomocnego orzeczenia o karach „pieniężnych”, podstawę czynności podejmowanych przez właściwy sąd rejonowy stanowi orzeczenie tego organu (lub jego odpis poświadczony za zgodność z oryginałem) – art. 611ff § 1 k.p.k. oraz dołączone do niego zaświadczenie, przetłumaczone na język polski (art. 611ff § 2 k.p.k.).

W treści zaświadczenia winny znajdować się wszystkie istotne informacje umożliwiające prawidłowe wykonanie orzeczenia organu państwa członkowskiego UE w zakresie kar finansowych, ponieważ zawarte w nim dane stanowią o tym czy będzie możliwym wykonanie w Polsce kary orzeczonej przez sąd (organ) zagraniczny, czy też nie. Jeżeli zaś zaświadczenie to zostało wypełnione w sposób nieprawidłowy bądź nie zamieszczono w nim informacji wystarczających do prawidłowego rozstrzygnięcia, obowiązkiem sądu rejonowego staje się wezwanie właściwego sądu (lub innego organu) państwa wydania orzeczenia do ich uzupełnienia we wskazanym terminie (art. 611 fh § 4 k.p.k.) – pod rygorem wydania rozstrzygnięcia w oparciu o informacje przekazane wcześniej (art. 611 fh § 5 k.p.k.).

Zapoznając się z zapisami widniejącymi w nadesłanych formularzach zaświadczeń stwierdziłam, iż nie zawsze były one wypełnione poprawnie. Uchybienia w dalszym ciągu dotyczą najczęściej dokumentacji nadsyłanej z Austrii (komisariaty policji), polegając przede wszystkim na niewypełnieniu rubryk poświęconych stanowi faktycznemu i okolicznościom, w jakich doszło do popełnienia wykroczenia, z uwzględnieniem czasu i miejsca jego popełnienia oraz rodzaju i kwalifikacji prawnej.

W takich przypadkach sądy nie wzywały jednak do usunięcia braków. Tego rodzaju praktykę – jakkolwiek nie do końca prawidłową – usprawiedliwiają jedynie sytuacje, kiedy wśród nadesłanej dokumentacji znajdują się dodatkowe dokumenty sporządzone w języku polskim w postaci np. kopii (odpisu) informacji kierowanej do

osoby ukaranej czy odpisu samego orzeczenia, pozwalające na poczynienie istotnych dla rozstrzygnięcia ustaleń.

Przeprowadzona kontrola pozwoliła ponadto na ustalenie, że niejednokrotnie formularzowi zaświadczenia nie poświęca się należytej uwagi, co następnie przejawia się w niepotrzebnym i nieuzasadnionym występowaniu do właściwych sądów (organów) państw członkowskich UE o przekazanie dodatkowych informacji bądź w rezygnacji z uruchomienia trybu konsultacji, skutkującej odmową wykonania orzeczenia. Niezrozumiałym jest np. wzywanie organu państwa wydania orzeczenia do nadesłania dodatkowych informacji dotyczących skazanego, które w ocenie SR pozwolą na potwierdzenie, że orzeczenie to odnosi się do właściwej osoby, gdyż skazany kwestionuje zasadność orzeczenia i fakt jego wydania, skoro z treści zaświadczenia (podobnie jak i z treści orzeczenia, przetłumaczonego w toku postępowania przez SR) wynika jednoznacznie, że skazany brał osobiście udział w rozprawie. Tego rodzaju sytuacje na pewno w sposób całkowicie nieuzasadniony wydłużają postępowanie (posiedzenia, o jakich mowa w art. 611fh § 1 k.p.k., ulegają odroczeniu i to czasami niejednokrotnie), generują jego niepotrzebne koszty, jak również nie wpływają na kreowanie właściwego wizerunku polskiego sądu (tym bardziej zwłaszcza, gdy kierowana za granicę korespondencja zawiera rażące błędy). Zastrzeżenia formułowane w tej materii dotyczą przede wszystkim Sądu Rejonowego w Łęczycy.

3. Procedowanie – wymogi merytoryczne

Poniżej wymienione unormowania regulują istotne z punktu widzenia orzekania w przedmiocie wystąpień państw członkowskich UE o wykonanie orzeczeń o karach o charakterze pieniężnym kwestie, dotycząc:

- właściwości sądu rejonowego, władnego do wykonania prawomocnego orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym (art. 611ff § 1 k.p.k.);
- podstaw odmowy wykonania orzeczenia (art. 611fg k.p.k.);

- odpowiedniego stosowania przepisów prawa polskiego, w tym art. 611c § 3 k.p.k. (art. 611ff § 6 k.p.k.);
- momentu, od którego prawomocne orzeczenie zagraniczne podlega wykonaniu w Rzeczypospolitej Polskiej (art. 611fh § 3k.p.k.).

Nadto – zgodnie z treścią art. 116b § 1 k.p.s.w. – do wykonania orzeczenia sądu lub innego organu państwa członkowskiego UE o karach o charakterze pieniężnym stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 66b k.p.k.

Analizując treść postanowień zapadłych na posiedzeniach wyznaczonych w trybie art. 611fh § 1 k.p.k. w celu rozpoznania wystąpienia państwa członkowskiego UE o wykonanie w Polsce orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym stwierdziłam, iż nie wszystkie były prawidłowo uzasadnione, ograniczając się do ogólnikowych stwierdzeń, jak również – że nie wszystkie właściwe przepisy były wskazywane w podstawie prawnej wydanego orzeczenia.

Najczęściej podstawę prawną orzeczeń wydawanych na posiedzeniu wyznaczonym w trybie art. 611fh § 1 k.p.k. stanowił wyłącznie przepis art. 611ff § 1 k.p.k. W przypadkach zaś, gdy tzw. „kara finansowa” została prawomocnie orzeczona za popełnione za granicą wykroczenia, notorycznie wręcz w podstawie prawnej wydawanych postanowień pomijany był przepis art. 116b k.p.s.w., choć jednocześnie zdarzały się też i takie sytuacje, gdy przepis ten powoływano w podstawie prawnej orzeczenia o przejściu kary o charakterze pieniężnym, mimo iż wymierzono ją za czyn stanowiący przestępstwo. Z kolei dla SR w Zgierzu podstawy do zastosowania instytucji przejścia kary o charakterze pieniężnym w przypadku kar orzeczonych za wykroczenie nie stanowił przepis art. 116b k.p.s.w., lecz pkt 4 preambuły do decyzji ramowej Rady UE 2005/214/WSiSW (...).

Z niewiadomych przyczyn nie wymieniało się również przepisów art. 611ff § 6 k.p.k. w zw. z art. 611c § 3 k.p.k., odnoszących się do sposobu przeliczenia kwoty kary pieniężnej orzeczonej w obcej walucie. Natomiast w uzasadnieniach zapadłych orzeczeń, Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi nadal odwołuje się wprost do art. 8 ust. 2 Decyzji Ramowej 2005/214/WSiSW (art. 8 ust. 2: „Właściwy organ w

państwie wykonującym w razie potrzeby przelicza wysokość kary na walutę państwa wykonującego po kursie wymiany obowiązującym w dniu wymierzenia kary”) mimo, iż po pierwsze decyzja ramowa nie podlega bezpośredniemu stosowaniu, a kodeks postępowania karnego samodzielnie reguluje tę kwestię – vide art. 611ff § 6 k.p.k. zd. drugie odsyłający do odpowiedniego stosowania art. 611c § 3 k.p.k., pod drugie zaś – na tę nieprawidłowość zwrócono już uwagę podczas poprzedniej kontroli.

Zdarzyły się i takie sytuacje, gdy w uzasadnieniu zapadłego postanowienia sąd ogólnikowo stwierdził, że w rozpoznawanej sprawie „nie zachodzą przesłanki uzasadniające odmowę wykonania orzeczenia zagranicznego wymienione w art. 611fg k.p.k.”, podczas gdy jedna z takich okoliczności – sprecyzowana w pkt 12 wskazanego przepisu („orzeczenie dotyczy kary o charakterze pieniężnym niższej niż 70 euro lub niższej niż równowartość tej kwoty w innej walucie”) – zaistniała. Jednakże pomimo wystąpienia okoliczności mogącej skutkować odmową wykonania orzeczenia, zapadło postanowienie o wykonaniu kary o charakterze pieniężnym niższej niż 70 euro (Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi). Postanowienia o wykonaniu kary pieniężnej w wysokości poniżej 70 euro zapadały również w SR w Łowiczu, jednakże sąd ten przekonująco uzasadniał dlaczego nie skorzystał z tej fakultatywnej podstawy do odmowy wykonania orzeczenia i przejął je do wykonania w Polsce.

Podkreślenia wymaga i to, że tylko w niewielu ze skontrolowanych uzasadnień wydanych postanowień zamieszczono zapis, który wskazywał, że orzeczenie zapadło przed właściwym sądem, a więc takim, w którego okręgu sprawca posiada mienie lub osiąga dochody, albo ma stałe lub przemijające miejsce pobytu.

Nie do zaakceptowania są ponadto i takie sytuacje, gdy nie baczono na czyn, w związku z którym orzeczono karę o charakterze pieniężnym, a więc czy stanowił on przestępstwo, czy wykroczenie i w jakie dobro chronione prawem godził. W sprawie (.....) w uzasadnieniu postanowienia o przejęciu kary do wykonania, tu: orzeczonej za przestępstwo paserstwa – powielając fragmenty uprzednio wydanych rozstrzygnięć – Sąd Rejonowy w Zgierzu wskazał, że „pojęcie orzeczenia o karze o charakterze

pieniężnym może obejmować również kary wymierzone w związku z naruszeniem przepisów ruchu drogowego” (.....).

(.....)

4. Umorzenie postępowania wykonawczego

Zgodnie z treścią art. 611fk k.p.k. - w razie otrzymania od właściwego sądu lub innego organu państwa wydania orzeczenia informacji o tym, iż orzeczenie przekazane do wykonania nie podlega dalszemu wykonaniu, sąd wydaje niezwłocznie postanowienie o umorzeniu postępowania wykonawczego.

Przywołane unormowanie stanowi samodzielną, szczególną podstawę do umorzenia postępowania zainicjowanego wystąpieniem właściwego sądu (organu) o wykonanie w Polsce orzeczenia o karze o charakterze pieniężnym.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że w podległych sądach rejonowych, tu: w Sądzie Rejonowym w Łęczycy, Sądzie Rejonowym w Skierniewicach, Sądzie Rejonowym w Zgierzu zapadały orzeczenia umarzające postępowanie wykonawcze w opisanej wyżej sytuacji (najczęściej z powodu powiadomienia przez organ wzywający o upływie terminu przedawnienia), jednakże podstawę prawną wydawanych rozstrzygnięć stanowiły następujące przepisy:

- art. 15 § 1 k.k.w. (SR w Łęczycy, SR w Skierniewicach);
- art. 15 § 1 k.k.w. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. (SR w Łęczycy);
- art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. (SR w Łęczycy);
- art. 206 § 2 k.k.w. i art. 51 § 1 k.k.w. (SR w Zgierzu).

Nadto, mimo umorzenia postępowania, o podjętej decyzji nie zawsze powiadamiano stronę wzywającą.

II. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia dotyczącego grzywny, nawiązki, świadczenia pieniężnego lub orzeczenia zasądającego od sprawcy koszty procesu.

W kontrolowanym okresie, jak wynika z informacji nadesłanych przez podległe sądy, zarejestrowano wyłącznie 2 sprawy, w których sąd rejonowy opracował wystąpienie w trybie przepisów rozdziału 66a k.p.k., wnioskując o wykonanie za granicą prawomocnego orzeczenia o karze o charakterze pieniężnym.

Były to sprawy zawisłe przed Sądem Rejonowym w Brzezinach oraz Sądem Rejonowym w Zgierzu.

Każda z nich została omówiona odrębnie.

(.....)

Omówienie i wnioski końcowe

Wyniki przeprowadzonej wizytacji pozwalają na stwierdzenie, iż w dalszym ciągu podległe Sądy Rejonowe nie respektują zasady szybkości postępowania obowiązującej w obrocie prawnym z zagranicą, a wyrażającej się w niezwłocznym przystępowaniu do wykonania zagranicznych orzeczeń o karach o charakterze pieniężnym, jak i niezwłocznym informowaniu właściwych sądów (organów) państw członkowskich UE o wynikach podjętych w tym zakresie czynności.

Co więcej, analiza nadesłanych akt spraw prowadzi do wniosku, że przekazywana przez sądy (organy) państw członkowskich UE dokumentacja, w tym zaświadczenia, o jakich mowa w art. 611ff § 2 k.p.k., nadal nie jest poddawana należytej i wnikliwej kontroli formalnej.

Niepokojąca jest przy tym praktyka wydawania w trybie art. 611fh § 1 k.p.k. orzeczeń, których strona formalna budzi zastrzeżenia z powodu tak niepełnej

podstawy prawnej, jak i lakonicznego (ogólnikowego) uzasadnienia bądź odwołującego się do okoliczności, które w rozpoznawanej sprawie nie występują.

Skontrolowane sprawy upoważniają do tym samym do konstatacji, iż unormowania, które jednoznacznie regulują tryb postępowania polskiego sądu – czy to podczas czynności podejmowanych przez ten sąd w związku z wystąpieniem do państwa członkowskiego UE o wykonanie wyroku, czy też w związku z wystąpieniem państwa członkowskiego UE o wykonanie orzeczenia o karze o charakterze pieniężnym w Polsce – nie są przestrzegane. W konsekwencji prowadzi to do nieuzasadnionego wydłużenia postępowań i generowania nadmiernych, nieuzasadnionych kosztów, a w rezultacie rzuca na wizerunek sądu polskiego.

Na pełną aprobatę zasługuje natomiast porozumiewanie się z organem zagranicznym oraz przekazywanie mu korespondencji przy użyciu urządzeń służących do automatycznego przesyłania danych – w tych przypadkach gdy sąd (organ) zagraniczny wskazał adres poczty elektronicznej, jak również wypracowanie mechanizmów pozwalających na sprawne i szybkie rozpoznanie wystąpień o wykonanie w Polsce orzeczeń o karach o charakterze pieniężnym.

Łódź, dnia 23 listopada 2016 r.

Sędzia Wizytator
Sądu Okręgowego w Łodzi

Barbara Augustyniak